

Канадійський Імперіалізм в Карибії.

(Розширювана стаття з приводу постанов поширеного пленуму компартії Канади).

Основно фальшиве поняття про Канаду як про напів-колоніальну аграрну країну із зростаючою капіталістичною економією (?), але з пригнетеною рідною буржуазією, що є між млинським колесом британського та американського фінансового капіталу, довело Політичне Бюро Компартії Канади до гострої опозиції до ліній Комінтерну на дорозі пролетарської революції в Канаді.

Аргументуючи, що тому що Канада не посідає колоній, не тримає сталюї армії не посідає такої флоти, яка мала б більше значення, і що канадійська буржуазія є безнадійно поділена між собою в своїй підтримці англо-американських інтересів за панування в Канаді, і що остаточно Канада стане головним полем бою британського і американського імперіалізму за зверхність, канадійський пролетаріат під проводом свого авангарду, Компартії Канади, досягне перемоги без ніяких труднощів тоді, як імперіалістичні вовки будуть битися і країна буде роздerta цивільною війною.

Це цілком проті, правда? Така фальшива лінія мусить неминує витворити поняття, що бідна канадійська буржуазія є дуже пригнетена; що буди пригнетеною, вона не є головним ворогом канадійської робітничої класи і тому, що вона не є нашим головним ворогом нам не приходило на думку, що вона експлуатує десятки тисяч робітників поза кордонами Канади.

Ми зігнували навчання Леніна і забули, що головною характеристикою капіталістичної експлуатації в епосі імперіалізму є монополна роль і панування фінансового капіталу в індустрії та експорт фінансового капіталу до колоніальних країн, при допомозі якого буржуазія забезпечує собі панування над цілим економічним і соціальним життям цих країн.

Та на щастя Компартія Канади Комінтерн спростував наші фальшиві поняття про імперіалізм і поміг нам побачити канадійську буржуазію в її правдивій світлі, як головною ворога канадійської робітничої класи, як невіддільну частину бруталної машини експлуатації в карибійських країнах, де канадійський фінансовий капітал грає домінуючу роль. Як дальший доказ нашої великої помилки про статус Канади в світовому імперіалізмі "Монетарі Таймс" з 7 лютого 1931 пише так:

"Факт, що канадійські вклади закордоном в останніх чотирох роках перевищили річну суму закордонних вкладів в Канаді, вказує, що ця країна вступає зараз в третій період неозерлівої країни-вирітєля".

Загальна сума закордонних вкладів в Канаді вносить приблизно 5 мільярдів доларів, а в тім самім часі 62 відсотки всього капіталу, вложеного в канадійську індустрію, є контрольовані канадійськими фінансистами.

"Велика Чвірка" в латинській Америці.

Рояд Бенк оф Канада має 71 галузей в Західних Індіях; 44 в Кубі, 12 в Порто Ріко, Домініканській Республіці і Гаїті, 12 в британських Західних Індіях, 3 в французьких Західних Індіях, а 30 в Центральній і Південній Америці. Від 1913 року цей банк закупив маєток Бенк оф Бритіш Голдурас, Бритіш Гвіяна Бенк, в 1925 р. закупив він Бенк оф Централ енд Саут Америка, а окрім цього він в тім самім часі закупив 5 канадійських банків.

Бенк оф Нова Скошія має 11 галузей в Ямаїці, 8 в Кубі, 2 в Порто Ріко, 3 в Домініканській Республіці, окрім 304 галузей в Канаді з капіталом і резервним фондом в сумі 35 мільйонів доларів.

Кенедіен Бенк оф Комерс з своїми 800 галузями має свої галузи в Барбадос, Ямаїці, Кубі, Мексико, Тринідаді і Бразилії, а його капітал вносить поперх 60 мільйонів доларів.

Бенк оф Монтреал утримує велике число галузей в Мексико і через свої великі сіті перекрестних директорів становить рішучу і невіддільну частину канадійської фінансової олігархії, яка душить латинську Америку і тягне казочні зиски з крові і поту її трудящих мас.

Канадійська "пригнетена" буржуазія.

Кенедіен Кюбан Шюгар Ко. "посідає" 66,000 акрів острова, з яких 12,000 акрів є засаджені цукровою трощею. 50% вкладового капіталу цієї компанії, це фінктивні шери, від яких невеличкі цукрових плантацій примушені платити 8% дивиденди, що поєсноє "вдоволяючі зарібки" Банку Нової Скошії в 1930 р. Р. Б. Бенет, прем'єр канадійського консервативного уряду, сенатор Н. Кори і "його достойність" В. Д. Рос, які всі належать до Банку Нової Скошії, належать до такої "бідної пригнетеної" канадійської буржуазії, що є директорами Кенедіен Кюбан Шюгар Ко.

Бразиліен Трекшен, Лайт енд Павер Ко. є канадійським олігопсом, який безпосередно і посередно контролює світло, електричну силу, газ, трамвайову і телефонічну систему головних частей Бразилії, головно в Ріо де Жанейро і Сао Пауло. До ради директорів Бразиліен Трекшен входять такі добре знані канадійські експлуататори як Мілер Леш, К. С., "високодостойний" сер Томас Гвайт, сер Александер МекКензі і сер Джан Ейрд, всі з Бенк оф Комерс. Неабияким головним званням в цій ланцюху є Дж. В. МекКонел з Монтреала, Лайт, Гіт енд Павер Ко, що дає Гербертові Голтові з Бенк оф Монтреала, Спінарської компанії та з всяких інших канадійських головних фінансових підприємств більш як звичайне зацікавлення добробутом Бразиліен Трекшен, Лайт енд Павер Ко. Домінуючий голосер Герберта Голта в Бразиліен Трекшен та в Бритіш Емпайр Стіл Корпорейшен (БЕСКО) робить робітничкі плантації в Західних Індіях та майнерів в Новій Скошії жертвами спільного ворога.

Рабітники в Бразиліен Трекшен є глибоко зацікавлені в ціні на каві і в стабілізації тої індустрії; цей товар становить 70% всіх експортів Бразилії (експорт кави з Бразилії рівняється 65% всього світового запотребування) і є головним джерелом величезних зисків. І так, коли перша хвиля теперішньої світової кризи виявилася в кризі шерів на ринках з 1929 р., обнижуючи їх ціну до небувалого степеня, і коли на руках нашлася велика кількість непроданої кави, власники плантацій, вірні своїй традиції, пробували кинути цілий тягар кризи на плечі робітників плантацій. Коли ж останні збунтувалися проти зланидених обставин, які їх поробили дійсними невеличкими, то "Велика Чвірка" зареєстрована через Бразиліен Трекшен, стала за гарматами "закону і порядку", щоб загнати бразилійських робітників назад до невіддільності і підчас цієї операції вимордувала багато чоловіків, жінок і дітей.

Признаючи хитро, що уряд Бразилії, який здавив революцію, "прийшов до сили нерегулярною дорогою" (Файненшіал Пост, листопад 1930), то Бразиліен Трекшен є руками і ногами за цим урядом, бо це є уряд "Великої Чвірки". Дуплікат цієї "Великої Чвірки" в Канаді є зараз так само за бруталний в киненню всего тягару кризи на канадійських робітників, звівши одну четверту частину індустріальних робітників до стану жебраків.

Капіталізація Бразиліен Трекшен, включаючи фінктивний капітал, доходить до 500 мільйонів доларів. Ця компанія вкриває величезну територію при допомозі своїх допоміжних компаній як Ріо де Жанейро Тремвей, Лайт енд Павер Ко., Сао Пауло Тремвей, Сао Пауло Електрик Ко., Сіті оф Сантос Імпрувмент Ко., а в 1929 р. вона поширила свій бізнес і взяла контроль над певним числом електричних і газових станцій.

П'ятий Конгрес Червоного Профінтерну зсумував економічне положення бразилійських робітників як слідує: "Індустрія в Бразилії є скорочена, сотки тисяч робітників викладається на вулиці. В деяких підприємствах заробітну плату знижено від 30 до 40 відсотків. Найбільше потерпіли робітники на плантаціях кави. На конгресі дрібних і середніх плантаторів, який відбувся на 2 грудня 1929 р., рішено, що одним з підпринятих кроків в поборюванні кризи мусить бути обниження плати на 45 відсотків і віддалення від праці 50 відсотків робітників".

Пересічна заробітна плата робітників на плантаціях кави в 1929 р. вносила около 75 ц. за 12-годинний день праці. "Велика Чвірка" обхрупувала, що її чистий дохід в 1929 р. вивисив \$22,043,375, а в 1930 р. цей "зарібок" був ще більш "вдоволяючим" на мові цих імперіалістичних рабівників.

В Мексико рільні робітники заробляють від 12 до 15 пезів на місяць, що рівняється сумі в \$6 або \$7. Майнері і робітники нафтових піль Імпіріал Ойл Ко., яка є матірью компанії Інтернаціонал Петролеум, дістали від \$8 до \$20 місячно, це значить по 60 ц. за 10-годинний день праці.

В Кубі плата робітників рідко коли перевищає одного долара денно. Тут можна додати, що Кенедіен Кюбан Шюгар Ко. не вірить в те, щоб тратити краевий гріш на своїх робітників, але платити їм тикетами, які можна виміняти тільки в компанійнім сторі, що, цілком ясно, продає свої товари за три рази вищу ціну від біжучих ринкових ціл.

"Болівіян Павер Ко., — це друге рамя канадійського імперіалізму, яке розсидає і оперує світлом, електричною силою і трамваями в Ла Паз, Болівія, і є галузю Інтернаціонал Павер, канадійського тресту, який має монополію над найбільшою поодинокую пайкою тидро-електричної енергії в Канаді, в якій "Велика Чвірка" є таксамо добре зареєстрована.

Без ніяких винятків кожна країна Латинської Америки є зараз розвалена під пятою канадійського, британського і американського імперіалізмів. Зростаючий опір мас імперіалістичному гнетові та експлуатації стрічаються з найбільш нещасливішим та бруталним терором. Та помімо цього повилася революційні юнії, які розвиваються серед найтужливіших обставин.

Трейд-юнійна бюрократія з

БОРІТЬСЯ ЗА ДЕРЖАВНУ БЕЗПЛАТНУ АСЕКУРАЦІЮ ВІД БЕЗРОБІТТЯ

КОЖНИЙ ЧЛЕН І ЧЛЕНКИНЯ МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПОВИННІ ЗБІРАТИ ПІДПИСИ ЗА ДОМАГАННЯМ ЦЕГО ЗАКОНУ.

До всіх відділів і членства ТУРФДім, його секцій і РЗТ.

Товариші й Товаришкні!

Вже пару тижнів друкуються в нашій пресі поклики до вас і до кожного свідомого робітника й робітнички взяти активну участь в кампанії за зібрання 100,000 робітничких підписів під домаганням домініяльного закону про державну безплатну асекурацію від безробіття. В минулому часі "УРВ" ви бачили візрещ листи, що на неї збираються підписи, як також пояснення цілого законопроекту, що його від імени канадійського робітництва, а безробітних в першу чергу — Воркерс Юніті Ліг предкладає.

Заряди й членство наших масових організації — ТУРФДім, Жіночої Секції, Секції Молоді й РЗТ — повинні дружити стати за домагання цього закону.

Кампанія саме відбувається тепер в цілій Канаді. Проводять її революційні робітничі та фермерські організації, й вона буде тягнути до першого тижня в квітні. Отже за тих два — три тижні, що залишилися ще для праці, всі ті відділи наших організації, які до сего часу нічого або мало ще зробили, повинні енергічно взятися до цієї праці. Там, де є інші революційні робітничі організації, ми кличемо членство наших відділів найтісніше з ними співпрацювати, посилаючи своїх представників на спільні конференції, входячи в спільні комітети. Де ж нема інших подібних організації, там наші відділи повинні бути самі ініціаторами й проповадити ударну кампанію між місцевим робітництвом і бідним фермерством за збіркою 100,000 підписів. Для цієї справи треба змобілізувати все членство!

Кампанію провадити під кличами:

1. ЗА ДЕРЖАВНУ БЕЗПЛАТНУ АСЕКУРАЦІЮ ВІД БЕЗРОБІТТЯ!

2. ЗА 7-ГОДИННИЙ ДЕНЬ І 5-ДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ!

3. ЗА МІНІМАЛЬНУ 25-ДОЛАРОВУ ТИЖНЕВУ ПЛАТНУ!

Кожний член і членкиня ТУРФДім, його секцій і РЗТ повинні стати борцями за ці кличі!

Кожний член і членкиня наших організації повинні дістати листу через своїх представників від місцевих комітетів й зібрати на неї якнайбільше підписів за домаганням закону про асекурацію від безробіття!

Завдання цієї асекурації, як і самої кампанії вяснювати робітникам і бідняцьким фермерам на всіх членських та масових мітінгах, на концертах, представленнях і при кожній іншій нагоді, щоб якнайширше сполуаризувати їх між працюючими.

Заряди відділів та організаційно-освітні комітети повинні допильнувати, щоб в цій кампанії всі відділи наших організації розвинули більшовицькі темпи й зібрили якнайбільше підписів.

До роботи, товариші й товаришкні!

ГОЛОВНИЙ ЗАРЯД РЗТ. ЦВК ТУРФДІМ.

АФП настрашилася зросту боєвих економічних організації і на приклад імперіалістичного табору кинулася спинити цей зростаючий опір при допомозі фальшивої організації, яка розбиває солідарність робітників Латинської Америки, ослаблює їх ряди та сіє між ними наслідки співробітництва і класової ілюзії. Пан-Американська Федерация Праці, в якій Гомперс був повитуючо, а Гріч є порсюю, зістала створена спеціально для цієї мети.

І зрадничий вплив можна успішно поборювати тільки спаяням американських революційних трейд-юній в Трейд-Юніон Юніті Ліг, а канадійських революційних юній в Воркерс Юніті Ліг, які мають

частину невіддільною і активною частину трейд-юніонного секретаріату Латинської Америки і тим самим зміцнити опозицію проти Пан-Американської Федерация Праці. Єуть інтересів канадійських робітників з інтересами робітників Латинської Америки і та сама; спільний ворог обидвом становить одну і ту саму силу, що мордує робітників в карибійських країнах та систематично випоглоджує канадійських робітників. Тому місце канадійських революційних робітників є поруч робітників Латинської Америки, в обєднанні в сильний Трейд-Юніонній Секретаріат Латинської Америки для сильної праці проти спільного ворога.

КРИЗА В ТЕКСТИЛЬНІЙ ІНДУСТРІЇ В КАНАДІ Й ВИЗИСК В НІЙ РОБІТНИЦЬ

Текстильна індустрія в Канаді потерпіла досить тяжко в закінній економічній кризі, країни. Майже кожна текстильна фабрика зменшила продукцію. Пересічне число текстильних фабрик в Канаді працювало в минулому році тільки половину часу. Запад в текстильній індустрії погіршив загальні обставини текстильних робітників.

Новий рік не має кращих видів для робітників, які працюють в текстильній індустрії. Хоч нові закони про тарифи передбачають малий зріст у виробі текстильних продуктів (передбачається випродукувати текстильних товарів на 30 мільйонів дол. більше), але через дальшу раціоналізацію в текстильній індустрії, реорганізацію процесу продукції, який має видушити як найбільше напруження зі сторони кожного робітника, робітники нічого не скористають з поширення індустрії. Нові закони про тарифи забезпечать тільки більші дивіденди для шерівців коштом робітників. Тисячі текстильних робітників, згідно робітнички, які зараз не мають праці, не дістануть її й зараз через поширення індустрії, бо вона передбачає збільшити заняття тільки в 40 відсотків.

Обставини текстильних робітників є не до описання. 40,000 робітників зайнятих в текстильній індустрії, з яких жінки становлять 90 відсотків, є жертвами страшного визиску. Помімо закону, який забороняє працювати в текстильних дітях нище 14 років життя, в текстильних фабриках можна побачити тисячі дітей, які мучаться від вчасного ранку до пізнього вечера за дуже мізерну плату. Немає найменшої контролю, щоб цей закон був приміненний.

Домініон Текстайл, найбільша текстильна фабрика в Канаді, zatrudнює близько 8,000 робітників, з чого 10 відсотків, це діти нище 15 років життя. Цих дітей позбавлено елементарного навчання, вони є примушені працювати в цих індустріях від раного віку, щоб допомогти утримати родину. Ця праця відбувається на дітях фізично і умово і позбавляє їх всякої веселости в житті.

В провінції Квебек мінімальна плата текстильних робітників є \$5 на тиждень. В фабриці Домініон Текстайл робітники

працюють 55 годин на тиждень від семи години рано до 6 години вечером і п'ять годин праці в суботу. Вони роблять нагурт і заробляють тижднево від 7 до 8 доларів. Тільки фахова робітничка, і то лише така, що працює в фабриці через довші роки, заробляє тижднево коло \$13. Не багато робітнички чи то робітнички можуть вдержатися при праці і тому не багато з них є таких, що можуть вийти з фабрики з двома доларами на тиждень.

Багато фабрик працює зараз всего 4 дні на тиждень і праці кінці тижня робітничка виходить з чотирма доларами. Ця сума має вистарити на всі життєві конешности, а буває часто, що ці робітничка має одну або две дитей.

Несанітарність в кожній текстильній фабриці є страшна. Департаменти є набиті і занепопнені. Робітничка мусять вдихати нечистий воздух через довгі години своєї праці. Не підтримується абсолютно ніяких кроків для охорони здоливля робітників. Текстильні матеріали мусять бути трохи намочені і так робітничка мусить мучитися у вохкій атмосфері, не дістануть її й зараз через поширення індустрії, бо вона передбачає збільшити заняття тільки в 40 відсотків.

Багато жінок зайнятих в текстильній індустрії починають грати важливу роль. Доказом на це є їх активна участь на самім фронті економічних боїв. Жінки були на самім переді страйків в Гемілтоні, Флорк, у Вебасо страйку і т. ін.

Текстильна індустрія в Канаді є цілковито неорганізована і робітничка є на ласці своїх хлібодавців та не мають спрощаю боритися проти зникни плати, системи спід ап та проти атаку на їх життєвий рівень. Одинокий спосіб, який може поправити їх обставини, це організуватися під проводом Воркерс Юніті Ліг, яка веде робітників до боротьби за кращі умовини.

Міжнародний День Жінок Робітнички цього року повинен бути започаткуванням організування текстильних робітників в боєві юнії і боротьби за кращі умовини життя.

Текстильна робітничка.

РІЖНІ ВІСТІ

ЗАМОВИЛИ ДЕСЯТЬ ЛЬОКОМОТИВ.

НЮ ЙОРК, 28-го лютого. — Амторг (радянська торговельна агенція) замовив в філадельфійським локомотивним заводі Балдвина десять локомотив для Радянського Союзу. Це замовлення розглядають, як прояв особливого зацікавлення радянських залізнодорожників до американської залізнодорожної системи.

Минулого літа, як відомо, американець Релф Бод, директор Грейт Нордерн Рейлвей, їздив до Радянського Союзу студіювати радянський транспорт.

НОВА ОРГАНІЗАЦІЯ СЕЛЯН.

ПРАГА. — В селах Закарпатської України йде жвава робота над утворенням сільських груп нової масової організації революційного селянства — "Союз працюючих селян". Цей союз ставить собі за завдання організувати бідняцькі та середняцькі маси закарпатського села проти куркулів і поміщиків, проти капіталістично-

го уряду, а також безперестанно пояснювати найширшим масам селянства Закарпатської України всю правду про життя і соціалістичне будівництво в СРСР взагалі і, зокрема, на Радянській Україні.

БЕЗРОБІТТЯ В ЄВРОПІ ДАЛІ ЗРОСТАЄ.

ПАРИЖ, 6 березня. — Європейська криза безробіття дійшла сего тижня до 11,000,000 безробітних. У Франції криза зростає далі. Міністерство праці повідомляє, що цього тижня число робітників, що дістають державну допомогу вирросло до 40,766 осіб в той час, як минулого тижня допомогу дістало тільки 38,084 осіб.

ВИНАЙШЛИ РАДІОВУ МАШИНУ ДО ПИСАННЯ.

З Дітройт, Мішіген, доносять, що Глен Вотсон винайшов машину до писання, яка передає радіом депеші, а поодібна машина на іншій місці приймає і видає готові депеші, написані також на машині. Переведені проби дали зовсім добрі результати.